

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาการนำเด็กออกจากกระบวนการยุติธรรมทาง
	อาญา : ศึกษากรณีการนำมาตรการพิเศษแทนการ
	ดำเนินคดีอาญามาใช้ในชั้นก่อนฟ้อง
นักศึกษา	ทรงเกียรติ์ ลิมสมพร
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.ศิริโรจน์ รัฐประเสริฐ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วม	ดร.ดล บุญนาค
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญา
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2559

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันการดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กหรือเยาวชนจะเน้นหลักในเรื่องประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนเป็นลำดับแรก รัฐจึงได้วางแนวทางในการพิจารณาเรื่องการนำมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญามาใช้กับเด็กและเยาวชน ภายใต้แนวคิดการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดเป็นการเฉพาะรายโดยวิธีการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของการกระทำความผิด ซึ่งเป็นแนวคิดที่มีความแตกต่างไปจากการดำเนินคดีอาญากับผู้ใหญ่อย่างไรก็ดีการดำเนินคดีอาญาไม่ว่าจะมีผู้กระทำความผิดเป็นใครก็ยังคงมีจุดเกาะเกี่ยวที่เหมือนกันอยู่บางประการ คือ การทำให้ผู้กระทำความผิดกลับตัวกลับใจเป็นคนดีและอยู่ร่วมกับสังคมได้โดยไม่สร้างปัญหาให้กับสังคม รวมถึงเพื่อลดการเกิดอาชญากรรมในสังคมหรือการกระทำความผิดขึ้นใหม่ โดยกฎหมายของประเทศไทยในเรื่องกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กหรือเยาวชนที่เป็นผู้ต้องหาหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553 ในปัจจุบันมาตรการที่ใช้ในการปฏิบัติต่อเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดนั้น เน้นการแก้ไขฟื้นฟูมากกว่าที่จะลงโทษโดย

กระบวนการยุติธรรม ปัจจุบันจึงมีความจำเป็นที่ต้องนำมาตรการพิเศษอื่นอันอยู่ภายใต้พื้นฐานของแนวความคิดเชิงสมานฉันท์ (Restorative Justice) มาใช้เพื่อเสริมมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาสำหรับเด็กและเยาวชน (Diversion) โดยการเบี่ยงเบนเด็กหรือเยาวชนออกจากกระบวนการยุติธรรมซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือทำให้เด็กหรือเยาวชนไม่ต้องมีตราใบหรือเสียชื่อเสียงและอยู่ร่วมในสังคมได้โดยไม่ถูกรังเกียจจากการที่เด็กหรือเยาวชนเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาล ทั้งนี้ยังมีปัญหาในเรื่องของการนำมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา โจนการเบี่ยงเบนกล่าวคือ การตีความบทบัญญัติแห่งกฎหมายในเรื่องของผู้เสียหายในกรณีเด็กและเยาวชนได้กระทำความผิดในคดีที่ไม่มีผู้เสียหายจะสามารถนำมาตรการพิเศษมาใช้บังคับได้หรือไม่ และในเรื่องคดีที่มีอัตราโทษตามที่กฎหมายกำหนดขั้นสูงให้จำคุกไม่เกิน 5 ปี ซึ่งในทางปฏิบัติถือเป็นเงื่อนไขหลักในการนำมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญามาใช้ ซึ่งการนำมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญามาใช้นั้นเป็นการบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนเพื่อให้กลับตัวเป็นคนดีทั้งนี้นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนแล้วยังสอดคล้องกับแนวคิดในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของสหประชาชาติซึ่งเจตนารมณ์ของอนุสัญญาดังกล่าวยึดหลักประโยชน์สูงสุดของเด็กและเยาวชนอีกด้วย